सञ्चारिणी दीपशिखा

सञ्चरति दीपशिखा । सप्तमः अङ्कः पूज्यानाम् अभेदानन्दस्वामिचरणानां जन्मदिवसे प्राकट्यम् आगतः इति महतः सन्तोषस्य विषयः। अस्मिन् अङ्के एकादशलेखाः सन्ति ।

श्रीशरच्चन्द्र-चक्रवर्तिनम् उद्दिश्य विवेकानन्दस्वामिना संस्कृतभाषया प्रेषितं पत्रम् एकादशसु प्राथम्येन शोभते।

वेलुडमठस्थित-रामकृष्णमठस्य ब्रह्मचारिप्रशिक्षणकेन्द्रस्य आचार्येण वेदार्थानन्दस्वामिना श्रीरामकृष्णविवेकानन्दीयं वेदान्तविद्यागर्भं साधनफलसूत्रम् इति विषयं स्वीयसाधुविचारैः प्रतिपाद्य कार्तज्ञ्यभाग् भवति। जीवसेवारूपेण धर्मेण मोक्षावाप्तिः एव विवेकानन्दस्वामिचरणानाम् उपदेशस्य रहस्यम् इति शास्त्रप्रवर्तनोचितया गम्भीरया प्रौढया च भाषया प्रकटितम् अस्ति अस्मिन् लेखे।

मेरुतुङ्गकथितः कालिदासवृत्तान्तः इति कश्चन विचारः प्रस्तुतः पत्रिकायाः मुख्यसम्पादकेन मया एव। वृत्तान्तः अतीव रुचिकरः मोदावहः च। मेरुतुङ्गेन कथिता इयं कथा बहूनाम् अज्ञातचरी इति कारणेन अयं लेखः सामान्यानाम् अपि संस्कृतप्रेमिणाम् आह्लादं जनयिष्यति इति सम्भावयामः।

अस्मद्विभागस्य शोधच्छात्रः शुभदीपदासः भगवद्गीतोक्तसाङ्ख्ययोगबुद्धिद्वयदृष्ट्या स्वामिविवेकानन्दीयकर्मयोगविचारं सुष्ठु विचार्य स्नेहभाग् भवति अस्माकम्। कर्मयोगस्य साङ्ख्यबुद्ध्या किं स्वारस्यं, योगदृष्ट्या च किं स्वारस्यम् इति विचार्यते अस्मिन् बन्धे। प्रकृतप्रसङ्गे साङ्ख्यशब्दस्य ज्ञाननिष्ठा, योगशब्दस्य च कर्मनिष्ठा इति अर्थः अङ्गीकरणीयः इति सुधियः विजानन्तु।

न्यायमीमांसादर्शनदिशा वेदस्य पौरुषेयत्वापौरुषेयत्वविचारं प्रस्तुतवान् प्रभातकुमारमण्डलः। अस्मद्विभागस्य एव समन्वित-एम्.ए-कक्षायां पञ्चमवर्षे अद्वैतवेदान्तोपविभागे अधीयानः अनिरुद्ध-वन्द्योपाध्यायः निरुक्तशास्त्रस्य सामान्यपरिचयं सम्यक् उपास्थापयत्। एवम् एव पाणिनेः मुनेः परिचयं विस्तारेण उपास्थापयत् अस्मद्विभागस्य समन्वित-एम्.ए-कक्षायाः भूतपूर्वच्छात्रः विश्वरूपवेजः नः श्लाघार्हः। इमे सर्वे अस्माकं कार्तज्ञ्यभाजः भवन्ति।

नवयुगाचार्याणां श्रीमद्विवेकानन्दस्वामिनां 'The Future India' इति भाषणं 'भारतस्य भवितव्यम्' इति शीर्षकाङ्कितं संस्कृते अनूद्य अस्मद्विभागस्य अध्यक्षचराः जपसिद्धानन्दस्वामिनः कार्तज्ञ्यसूत्रेण अस्मान् बध्नन्ति।

पूर्वाङ्केषु इव, श्रीरामकृष्णलीलाप्रसङ्गस्य अनुवादाय धन्यतावचनैः भूष्यते शान्तनुनायेकः।

अपि च, पूज्यैः गम्भीरानन्दस्वामिभिः विरचितस्य ब्रह्मानन्दस्वामिपादानां जीवनवृत्तस्य तथा च वन्दनीयचरणारविन्दैः ब्रह्मानन्दस्वामिपादैः सङ्कलितानां श्रीश्रीरामकृष्णोपदेशानाम् अनुवादं कृतवद्भ्यां ब्रह्मचारिभ्यां मनोमय-शुभदीपाभ्यां कृतज्ञता व्यज्यते ।

पत्रिकायाः अग्रिमः अङ्कः २०२५ तमस्य खृष्टाब्दस्य जनवरीमासे प्राकाश्यम् एष्यति।

सः अङ्कः कश्चन विशिष्टः अङ्कः भविष्यति। बेलुडमठपरिसरे विवेकानन्दस्वामिनां, ब्रह्मानन्दस्वामिनां च स्मृतिमन्दिरयोः शतवर्षपूर्तिम् उपलक्ष्य रामकृष्णसङ्घस्य विविधकेन्द्रेषु विविधानि अनुष्ठानानि आयोज्यन्ते। इमं सन्दर्भम् उपलक्ष्य वयम् अपि दीपशिखापत्रिकायाः विशेषाङ्कं प्रकाश्य श्रद्धासुमाञ्जलिं महापुरुषयोः चरणयोः निवेदयामः इति सङ्कल्पितम् अस्माभिः। अस्मै विशेषाङ्काय भवन्तः सर्वे अपि स्वीयान् लेखान् प्रेष्य अस्मान् अनुगृह्णन्तु इति सम्प्रार्थयामहे। लेखप्रेषणाय वैद्युतिनसङ्केतः dipasikha@gm.rkmvu.ac.in इति भवति।

प्रसङ्गेऽस्मिन् विश्वविद्यालयस्य प्रतिकुलाधिपतीनां श्रीमताम् आत्मप्रियानन्दस्वामिचरणान् प्रणमामः। पत्रिकायाः सम्पादने यथायथं साहाय्यम् आचरितवतः सर्वान् सकार्तज्ञ्यं स्मृत्वा विरमामो विस्तरात्।

डॉ. राकेशदाशः
दीपशिखापत्रिकायाः मुख्यसम्पादकः
तथा
विभागाध्यक्षः
संस्कृतदर्शनविभागस्य
रामकृष्णमिशन्-विवेकानन्दशैक्षणिकशोधसंस्थाने
बेलुडमठस्थिते